

OMZENDBRIEF¹ 2016/04 VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN

De Voorzitter

Correspondent
jur@ibr-ire.be

Onze referte
EV/ev

Uw referte

Datum
21/04/2016

Geachte Confrater,

Betreft: Advocatenbevestigingen

1. Context

Recentelijk heeft er overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van het IBR, van de Orde van Vlaamse Balies (OVB) en van de Orde van Franstalige en Duitstalige balies (*Ordre des barreaux francophones et germanophone*, OBF) omtrent de problematiek van de advocatenbevestigingen.

Middels de *audit letter* of de confirmatiebrief wordt aan de advocaat gevraagd om in het kader van het afsluiten van het boekjaar verslag uit te brengen aan de commissaris over bepaalde zaken of hangende geschillen – zoals bijvoorbeeld informatie omtrent de stand van de procedure(s), het bedrag van de vordering(en) voor of tegen de cliënt, een cijfermatige inschatting van de waarschijnlijke uitkomst, enz. – waarin ze de rechtspersoon-client van de commissaris bijstaan of bijgestaan hebben.

Bij de uitvoering van hun controle hebben de commissarissen als orgaan van de vennootschap² overeenkomstig artikel 137 van het Wetboek van vennootschappen immers zeer ruime onderzoeksbevoegdheden, doch met naleving van hun beroepsgeheim opgenomen in artikel 79 van de wet van 22 juli 1953: “*Zij kunnen van het bestuursorgaan vorderen dat het aan*

¹ De omzendbrieven bevatten algemene deontologische aspecten en hebben geen bindend karakter in hoofde van de bedrijfsrevisoren (Verslag aan de Koning bij K.B. 21 april 2007, BS. 27 april 2007, p. 22890). De omzendbrieven kunnen standpunten van de Raad van het Instituut of beschrijvingen van een wettelijke, reglementaire of normatieve verplichting inhouden op voorwaarde dat deze voortvloeien uit de deontologie van het beroep van bedrijfsrevisor.

² Voor het onderscheid van organen op basis van hun functie, cf. T. TILQUIN en V. SIMONART, *Traité des sociétés, Tome I*, Diegem, Kluwer Éditions, Juridiques Belgique, 1996, p. 702-703, nr. 928: « (...). *On peut ainsi distinguer les organes de délibération, de gestion (également dits chargés de l'administration), de représentation, de contrôle et de liquidation. (...) (iv) Les organes de contrôle – Les organes de contrôle sont les commissaires-reviseurs. (...). Ils n'ont pas de pouvoirs de représentation vis-à-vis des tiers.* ».

derden de bevestiging vraagt van het bedrag van de vorderingen op, de schulden tegenover of van andere betrekkingen met de gecontroleerde vennootschap.” (art. 137, derde lid W. Venn.).

Bovendien voorzien de professionele controlenormen³, waaraan de bedrijfsrevisoren ingevolge de wetgeving zijn onderworpen, dat externe bevestigingen (waaronder deze van advocaten) een belangrijk middel zijn om het noodzakelijk bewijsmateriaal te verzamelen teneinde hun oordeel te vormen over het getrouwe beeld van de jaarrekening.

2. Bevestiging en beroepsgeheim van de advocaat

Volgens de deontologische regels van de advocatuur mogen advocaten de in voormelde brief gevraagde informatie alleen verstrekken aan hun cliënt en niet rechtstreeks aan de commissaris.

Omwille van het beroepsgeheim van de advocaat zijn sommigen van mening dat het verstrekken van de door de commissaris gevraagde informatie rechtstreeks aan de commissaris een schending van het beroepsgeheim van de advocaat^{4 5} zou uitmaken.

In ieder geval is de Raad van mening dat het toegestaan is dat de advocaat de gevraagde informatie enkel aan de cliënt verstrekt, die dan zelf beslist of hij de van de advocaat ontvangen informatie overmaakt aan de commissaris of aan de bedrijfsrevisor die met de controle van de jaarrekening is belast. De advocaat zal aan de commissaris een brief overmaken waarbij hij hem op de hoogte brengt van het verstrekken van de informatie aan zijn cliënt.

3. Datum van de advocatenbevestiging

De vele weken die vaak verstrijken tussen de opmaak en ondertekening door de wettelijke vertegenwoordiger van de gecontroleerde rechtspersoon van de brief tot verzoek om advocatenbevestigingen, de verzending ervan door de commissaris en de uiteindelijke ontvangst ervan door de advocaat creëren verwarring bij de advocaat. Dikwijls heeft de advocaat te weinig tijd om de deadline die is opgenomen in de brief te halen, hoewel de aanvraag vele weken eerder werd ondertekend. Er kan aan de gecontroleerde rechtspersoon worden voorgesteld om onder de referentie “datum” op deze brief ofwel de

³ Het normatief kader waarbinnen de bedrijfsrevisoren hun controletaken uitoefenen, zijn de *International Standards on Auditing (ISA)*.

⁴ De Orde van Vlaamse Balies heeft alle Vlaamse advocaten geïnformeerd dat het verstrekken van de door de commissaris gevraagde informatie rechtstreeks aan de commissaris het beroepsgeheim van de advocaat zou schenden.

⁵ De *Ordre des barreaux francophones et germanophone* is van mening dat, wanneer het verzoek rechtstreeks door de cliënt aan de advocaat is gericht of wanneer de cliënt uitdrukkelijk de advocaat heeft toegelaten om rechtstreeks aan de commissaris te antwoorden, er geen schending is van het beroepsgeheim.

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Koninklijk Instituut - Institut royal
Bld E. Jacqmainlaan 135/1, B-1000 Bruxelles/Brussel

vermelding “postdatum” ofwel de maand en het jaar zonder meer (bv. april 2016) te zetten.

Bij het opvragen van deze verzoeken van advocatenbevestigingen dient de confrater erop toe te zien dat brieven tot verzoek om advocatenbevestigingen zo snel als mogelijk van zodra deze in zijn bezit zijn aan de betrokken advocaat worden bezorgd.

Met confraternele groeten,

Daniel KROES
Voorzitter